

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

De Ecclesiae Scala Et gradibus. Cap. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

epistylivè testè valde distent.

Vnde verò lumen præcipuè ecclesia & cappella maior excipiat, fenestra orbicularis ampla, pro modo ecclesiæ, instar oculi à fronte supra ostium maius exadificetur, atque extrinsecus ornatur pro structuræ modo.

In alijs nauibus à frontispicio, item fiat forma oblonga architecti iudicio.

Verùm lumen etiã excipi potest ad cappellæ & ecclesiæ usum, è tholo, ex umbilico scilicet fastigiatæ fornix, lanternis vndique factis.

In cappella maior, ac præterea in singulis minoribus, pro earum magnitudine ac modo, ab utroque latere etiam fiant, ut vtrinque lux præbeat.

Si verò à lateribus lumen excipi nullo modo potest, neque satis est, quod ab orbiculari, alijsve frontispicij fenestris imbibitur, quodve aliunde excipitur; è pariete qui à tergo cappellæ est, recipiatur.

Cautio autem adhibeatur, ut nullam altaris cuiusvis partè, ne minima quidè, fenestræ posterioris parietis occupent; tum maximè, nè altare quod eidem parieti propè sit, rectè spectent, aut villo sanè modo supra altare sint.

Cæterùm si aliunde lumen commodè & decenter sumi non potest; tunc fenestra, quæ necessariò supra altare extruenda est, ab ima parte paulò acclivius foras prominens, opere testaceo, aut tabula solida marmorea areave strata, eiusmodi sit, ut aqua foras omnino defluat; intro verò ne gutta quidem penetret.

Cautio item sit, ut si montoso, aliove loco, vbi vétorum vis maxima esse soleat, ecclesiam ex adificari contigerit, ita fenestræ vndique à septentrione præsertim architecturæ rationibus fiant, ut à nulla parte ecclesiæ detrimentum, neque periculum sacris ministerijs, neque incommodum fidelibus orantibus existat.

Fenestræ omnino altè, atque ita extruatur, ut inde qui foris stat, introspicere non possit.

Vbi autem necessariò fenestra minus alta quam præscribitur, aliquando extruatur necesse esset (quod facillè vsu veniet in veteribus ecclesijs refarctis) ea mu-

niatur vitreis valuis, quæ nullo modo aperiri possint, nè introspectetur.

Fenestræ autem omnes, quales quales sint, clathris ferreis, vbi potest, muniantur, adiuncto etiam opere vitreo & pelucido, neque vlla ex parte picto, nisi imagine tantùm Sancti, cuius nomine ecclesia cappellave nuncupatur, ut lumen illustrius ad illius cappellæ ecclesiæve usum excipiat.

Sint item extrinsecus filis æreis instar retis vndique septè.

Quæ operis vitrei sepimentive extructio ornatior esse potest pro edificij modo.

In ecclesijs autem, quibus ob inopiam vitreo opere confici non possunt, sint opere saltem telè instructæ.

At è quocunque genere opereve sint, eiusmodi tamen esse debent, ut aperiri, aut amoveri aliquando possint, ad omnis vaporis in ecclesiæ cappellæve ambitu conclusi exhalationes.

DE ECCLESIAE SCALA ET gradibus. Cap. IX.

Iam verò est, ut de ecclesiæ scala & gradibus aliqua instructio fiat, cum ad illam editiori loco exedificatam ascendendi necesse sit.

Si igitur loci situs, vbi ecclesia extruenda est, ita è planitie eminet, ut scala quæ pluribus gradibus constat, opus sit; tunc illa pro ecclesiæ modo latè patens, è marmore, aut è solido saltem lapide struatur, gradibus totidem, quot ad ascendendi usum commoditatemque necessarij sunt.

Qua in re videndum est, ut illi & numero impares existant, & quinto, tertiove quoque gradu planum fiat, quod pro ascensus ratione cubitis circiter tribus congruenter pateat.

Si verò præ ascensus altitudine ordines graduum plures statui oporteat, hæc etiam ratio habenda est, ut illi quoque numero impares extant.

Gradus autem singuli altitudine sint vnciarum octo, latitudine circiter cubitali, aut paulò ampliori pro structuræ genere.